

Obyčajne len konštruktívna komunikácia prinesie želaný výsledok. Aj návrat k cenám energetiky z roku 2016 bol pozitívnym krokom pre všetkých jej odberateľov. Aj energetika na Slovensku potrebuje zmeny nielen súvislosti rozvoja elektromobilov ale aj v súvislosti dosahovania čoraz väčšej spokojnosti v živote všetkých obyvateľov Slovenska. Otázkami pokroku a vývoja sa zaoberá aj poslanec a člen Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti Maroš KONDRÓT, ktorý poskytol rozhovor pre Parlamentný kuriér redaktorky Anne Komovej.

Energetika a elektromobilita

Pán poslanec, vy ste iste sledovali úpravy cien energií, ktoré boli nevyhnutné v minulom roku, ako sa vás dotkli reakcie na vzniknuté problémy, pretože vy ste s energiou dosť úzko spätý? Čo z toho vyplýva pre budúcnosť?

Ceny energií majú výrazný vplyv na celkový hospodársky a sociálny vývoj spoločnosti. Z tohto pohľadu je jednou z dôležitých povinností štátu zabezpečiť regulačné činnosti v sieťových odvetviach. Preto aj ciele a priority energetickej politiky smerujú k zabezpečeniu bezpečnej, spoľahlivej a cenovo dostupnej dodávky všetkých druhov energie. Ako je uvedené aj v Programovom vyhlásení vlády SR, vláda považuje dôsledné využívanie regulačného rámca na stabilitu cien energií za dôležitú súčasť energetickej bezpečnosti SR a jeden z dôležitých nástrojov podporujúcich udržateľný rozvoj hospodárstva, konkurencieschopnosť priemyslu a kvalitný život domácností. Reakciou vlády v tejto súvislosti bol návrh na zmenu legislatívy týkajúcej sa regulácie v sieťových odvetviach. Novelou zákona sa reagovalo na situáciu v súvislosti s regulovanými cenami energií, ktorej hlavným poslanstvom je predchádzanie situácií s cenami elektriny zo začiatku roka 2017.

Aký význam má Regulačná rada pre úpravu cien a je dôležité posilnenie jej postavenia pre objektívne a reálne rozhodnutia?

Regulačná rada ako jeden z orgánov Úradu pre reguláciu sieťových odvetví má aj v oblasti cenovej regulácie dôležitým význam. Rada je orgánom, ktorý zabezpečuje strategické riadenie

a koncepciu regulácie v sieťových odvetviach, vrátane prijímania regulačnej politiky. Zároveň má aj dôležitú dozornú funkciu a v prípade predovšetkým cenových rozhodnutí je odvolacím orgánom. Novelou zákona sa nanovo upravili povinnosti Regulačnej rady v procese schvaľovania regulačnej politiky, čo pozitívne vplyva na transparentnosť procesov súvisiacich s reguláciou cien.

Novela zákona o regulácii cien energií by mohla prispieť k všeobecnej spokojnosti?

S cieľom zvýšiť transparentnosť jednoznačne určenými pravidlami a postupmi uplatňovanými pri cenovej regulácii, ako aj zverejňovaním informácií o cenách a o podmienkach ich uplatňovania vláda SR predložila novelu zákona o regulácii v sieťových odvetviach, ktorú dňa 10. mája 2017 schválila Národná rada SR.

Novelou zákona sa oddelila funkcia predsedu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví od predsedu Regulačnej rady, ako aj zmena spôsobu obsadenia orgánov úradu. Funkcie predsedu úradu a predsedu rady sú od seba navzájom nezávislé, obsadené rôznymi osobami s rozdielnym spôsobom kreovania. V záujme efektívneho plnenia úloh úradu sa tiež zvýšil počet podpredsedov úradu z jedného na dvoch. Pri týchto legislatívnych zmenách nedošlo k zmene predpokladov pre výkon funkcie predsedu úradu, či členov rady. Taktiež nedošlo k zmenám podmienok na odvolanie predsedu úradu, resp. členov rady z funkcie.

Návrhom zákona sa pre Ministerstvo hospodárstva SR a Ministerstvo životného prostredia SR priznáva procesné postavenie účastníka konania vo vybraných cenových konaniach. Uvedené je účelné z hľadiska informovanosti ministerstiev o cenovom konaní ako účastníka konania predovšetkým z pohľadu cieľov a priorít energetickej resp. vodohospodárskej politiky štátu. Tiež je potrebné pripomenúť, že nejde o všetky cenové konania, ale len o vybrané, resp. zákonom stanovené konania. Ministerstvá majú len práva vyplývajúce z práv účastníka konania, nemajú žiadne navyše práva oprávňujúce blokovanie cenových rozhodnutí, či iným spôsobom dávať pokyny v rámci cenových konaní, pričom o návrhu ceny nezávisle a nestranné rozhodne Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. V prípade odvolania to je zase nezávislé a nestranné rozhodnutie Regulačnej rady. Nezávislosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví v cenových konaniach tým nie je dotknutá.

Novela zákona zaradila priamo do obsahu regulačnej politiky zhodnotenie vplyvov navrhovaného rozsahu cenovej regulácie a spôsobu vy-

konávania cenovej regulácie na trh s tovarmi a službami. Cieľom úpravy je zabezpečenie dôsledného a transparentného posudzovania vplyvov navrhovanej cenovej regulácie.

Je dôležité, že nezávislosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zostala plne zachovaná, navyše zmenil sa aj spôsob jeho fungovania a zvýšila sa miera informovanosti a transparentnosti procesov.

Novela zákona o energetike, predkladaná Ministerstvom hospodárstva SR upravuje stav núdze v elektroenergetike, rieši legislatívny návrh aj predchádzanie stavu núdze v elektroenergetike?

Súčasťou novely zákona o energetike predkladanej Ministerstvom hospodárstva SR je komplexná nová úprava stavu núdze v elektroenergetike. Súčasťou úpravy je aj riešenie predchádzania stavu núdze. Pri predchádzaní stavu núdze v elektroenergetike sú prevádzkovatelia prenosovej sústavy a distribučných sústav oprávnení prijímať opatrenia, ktorých cieľom je zabránenie hroziacemu stavu núdze. Nakoľko skúšky stavu núdze zatiaľ nie sú v našej legislatíve upravené, novela zákona upravuje aj problematiku skúšok stavu núdze, pričom ide o veľmi dôležitú súčasť bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy. Tu sme sa motivovali aj skúsenosťami z iných krajín, kde podobné previerky sa veľmi pozitívne prejavili pri nastavení procesov na zabránenie vzniku stavu núdze v elektroenergetike. V neposlednom rade sú novo navrhované aj súvisiace práva a povinnosti účastníkov trhu s elektrinou, spôsob vyhlasovania a oznamovania stavu núdze a obmedzujúcich opatrení.

Sú spomínané zmeny zladené s požiadavkami Európskej komisie k transpozícií tretieho energetického balíčka?

Podľa môjho názoru, zmeny v novele zákona sú v súlade s legislatívou tretieho energetického balíčka. Jednotlivé argumenty sú uvedené v odpovediach na predchádzajúce otázky.

Elektromobilita na Slovensku si získava svojich priaznivcov, ako sa na nové možnosti mobility pozeráte vy?

Elektromobilita predstavuje veľmi aktuálny globálny trend, ktorý môže Slovensko využiť vo svoj prospech. Slovensko má svoju priemyselnú silu najmä vo výrobe automobilov a energetike. Necelých 80% výroby elektrickej energie je realizované bezemisnou cestou. Je dôležité akcentovať aj inovačný potenciál Slovenska, kde je pre súčasnosť a hlavne budúcnosť potrebné ujať aktívnu pozíciu.

V čom sú prednosti elektromobilov, aké sú ich možnosti rozvoja na Slovensku?

Elektromobilita je v začiatkoch ale určite sa stane pevnou súčasťou našej ekonomiky, rozvoja a bežného života. Technológia elektrických vozidiel, vývoj batérií, rozvoj nabíjacej infraštruktúry, ale aj spoločenské povedomie za posledné roky veľmi pokročili a vytvorili predpoklady pre ich masívne zavádzanie v najbližších rokoch bez poklesu kvality mobility pre zákazníkov. V prvom rade by mali ísť príkladom verejné inštitúcie, ktoré by mali jazdiť na autách s ekologickým režimom a využívať elektromobily.

Ako vidíte perspektívu riešenia mobility, ako vnímate elektromobilový priemysel, dá sa hovoriť o budúcnosti v doprave aj o ekologoc-**kejšej perspektíve nielen na Slovensku ale vôbec na svete?**

Európska komisia v novembri minulého roka predstavila balík navrhovaných opatrení pre mobilitu s hlavným cieľom znižovania emisií v doprave. Prezentovaný balíček je komplexným riešením, kompromisným medzi veľmi rôznorodými aktérmi z oblasti dopravy, energetiky, životného prostredia a ochrany spotrebiteľov. Som presvedčený, že masové zavádzanie elektromobilov je kľúčové.

Predstavené povinné limity na produkciu CO₂ emisií u nových vozidiel v rokoch 2025 a 2030 sú z technologického hľadiska dosiahnuteľné len masívnym zavádzaním elektrických áut. Návrh Komisie preto dáva automobilkám stále možnosť využiť viaceré technológie na na-

plnenie cieľov, v realite však ide len o otázku, či sa automobilky rozhodnú presadzovať viac čisté elektrické autá, alebo ich plug-in hybridné alternatívy. Očakávaný cieľ Európskej komisie je podiel 30% ekologických áut na predaji nových vozidiel už v roku 2030.

V nadväznosti na technický pokrok, ktorý veda za posledných pár desiatok rokov v oblasti alternatívneho pohonu áut, predovšetkým elektromobilov dosiahla, je aktuálnou témou súčasnosti ich zavedenie do praxe. Obmedzené zásoby ropy a tým aj výroby klasických pohonných hmôt, ich neustále rastúca cena otvorili priestor na vývoj, výrobu a používanie alternatívnych pohonov automobilov aj na ekonomicky efektívnej úrovni. Z týchto dôvodov je to nielen ekologická alternatíva, ale najmä požiadavka ekonomickej praxe.

Agenda 2020 – podpora podnikateľského prostredia

Úvaha o zlepšovaní podnikateľského prostredia na Slovensku spojená so zlepšovaním života jeho obyvateľov sa stala filozofiou pre nejedného aktívneho človeka, ktorý sa zamýšľa nad vývojom a kvalitou života.

Výrazný význam pre zlepšovanie podnikania na Slovensku prináša práve prostredie, ktorému sa venujú aj členovia Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti, medzi ktorých patrí aj poslanec za OĽANO Eduard HEGER. Dnes v rozhovore pre Parlamentný kuriér s redaktorkou Annou Komovou.

Pán poslanec, sú zmeny v legislatíve, ktoré sa pre podnikateľov na Slovensku pripravili práve v súvislosti s prostredím, kde podnikajú, adekvátne a atraktívne?

Určite nie. V posledných dvoch rokoch nastalo niekoľko legislatívnych zmien, z ktorých niektoré sme dokonca aj my iniciovali a navrhli a vládna koalícia ich neskôr prevzala do svojej agendy. To nás teší, veď ide o to, aby sa veci menili k lepšiemu. Na druhej strane, zmeny, ktoré sa vykonali, sú stále veľmi nesmelé a plytké, neprinášajú výrazné uľahčenie podnikania na Slovensku. Je potrebné zaviesť opatrenia a podporu najmä pre živnostníkov, či malé a stredné

firmy. Pretože práve tí sú základom slovenského hospodárstva a najmä im sa podniká ťažko, zdržujú ich zbytočnosť, byrokracia a trpia obrovskou korupciou. Naším cieľom je štát, kde si živnostníkov budeme vážiť za to, že sa živia sami a spolu s malými podnikateľmi dostanú rovnakú podporu ako veľké firmy.

Čo komplikuje podnikateľom rozvíjanie svojich aktivít na Slovensku? Ako sa dotvárajú možnosti pre lepšie podnikanie, čo je nedokonalé a zdržujúce pre našich, ale aj zahraničných podnikateľov a investorov?

Podľa prieskumu Svetového ekonomického fóra sú na Slovensku najväčšími bariérami podnikania korupcia, zbytočná štátna byrokracia, či vysoké dane a odvody. Vymožitelnosť práva je najmä pre živnostníkov a malých a stredných podnikateľov veľký problém. Súvisí to s nízkou platobnou disciplínou, na ktorú dopláca práve táto skupina podnikateľov. V posledných rokoch výrazne vystupuje do popredia nedostatok kvalitných pracovných síl, čo súvisí s nekvalitným školstvom a vysťahovalectvom najmä mladých ľudí.

Zahraniční investori a podnikatelia dostávajú dobrý servis prostredníctvom agentúry SARIO. Už aj tí však narážajú na už spomenutý nedostatok pracovných síl.

Lepšiemu podnikaniu by pomohlo v prvom rade radikálne zjednodušenie najmä pre malých a stredných podnikateľov, skvalitnenie ekonomických zákonov a hlavne ich stabilita. Menia sa totiž veľmi často. My sme predkladali už niekoľko krát v parlamente zákon, aby zákony týkajúce sa podnikateľského prostredia boli účinné vždy iba k 1. januáru. Toto by výrazne zjed-

nodušilo sledovanie legislatívy práve pre tých malých, ktorí nemajú aparát na sledovanie každej zmeny zákona počas roka. Taktiež by to prinieslo stabilitu do ich plánov, lebo by presne vedeli, že najbližší rok nepríde k žiadnym zmenám a mohli by sa o to viac sústrediť na svoje podnikanie. Toto je prvý krok k zníženiu byrokracie, ktorá je pre zjednodušenie podnikania nevyhnutná. Dnes je ešte stále veľa povinností pri zamestnávaní a nevyhnutné je priniesť i viac slobody v účtovných pravidlách.

Na jednej strane existuje hrozba nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily, na druhej otvorenie pracovného trhu občanom tretích krajín. Aké je východisko?

Tým zásadným riešením je vzdelávanie, aby školy pripravovali študentov viac pre prax, so zameraním na praktické znalosti a zručnosti a ekonomiku 21. storočia. To však priniesie úspechy až dlhodobou, z krátkodobého hľadiska potrebujeme urobiť niekoľko vecí: pritiahnúť domov ľudí, ktorí pracujú v zahraničí. Sú to často skúsení ľudia, ktorí majú kapitál a chcú sa vrátiť na Slovensko a pretaviť svoje skúsenosti do podnikania. Práve neprehľadné, komplikované podnikateľské prostredie je pre nich veľkým strážnikom. Taktiež do tejto skupiny patria ľudia zo stredného a východného Slovenska, ktorí museli hľadať svoje uplatnenie v zahraničí (Rakúsku, Nemecku, Holandsku, ...), aby uživilí svoje rodiny. Sú to často kvalitní ľudia, len nízke platy alebo vysoká nezamestnanosť v okresoch ich bydliska ich vyhnali za hranice. Toto je skupina ľudí, ktorej keď vytvoríme podmienky na návrat, radi ich využijú a posilnia pracovný trh.

Taktiež však potrebujeme uvoľniť pre pracov-